

1.9.2020

ASIA

Alueen lunastaminen luonnonsuojelutarkoituksiin

HAKIJA

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HAKEMUS

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin ELY-keskus) on 22.11.2017 päivätyllä hakemuksellaan esittänyt, että ympäristöministeriö antaisi luonnonsuojelulain (1096/1996) 52 §:n nojalla luvan lunastaa valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin Loimaan kaupungissa sijaitsevan yhteispinta-alaltaan noin 12 hehtaarin suuruisen tilan *Kontola* (430-431-3-38). Lunastettaviksi esitetty alue on rajattu hakemuksen liitteenä olevaan karttaan.

Lunastettavaksi esitetty alue sisältyy lähes kokonaan sekä Natura 2000 -alueeseen *FI0200093 Kontolanrahka* että soidensuojeluohjelma-alueeseen *SSO020066 Kontolanrahka*, mutta luonnonsuojelullisista ja kiinteistöteknisistä syistä pieni osa siitä sijaitsee Natura 2000 -ja suojeluohjelma-alueen ulkopuolella. Lupahakemuksessa on esitetty yksityiskohtainen selvitys kyseessä olevan suojelukohteen sekä lunastettavaksi esitetyn alueen luontoarvoista ja sen omistussuhteista.

ELY-keskus on pyrkinyt Kontolanrahkan Natura 2000 -alueen suojelun toteuttamiseksi hankkimaan alueita valtion omistukseen vapaaehtoisin kaupun tai rauhoituksin. ELY-keskus ei ole pystynyt neuvottelemaan lunastettavaksi esitetyn tilan kaupasta tai rauhoittamisesta ilman huomattavia vaikeuksia, koska tilan omistaa kaupparekisteristä poistunut osuuskunta, jonka nykyisiä jäseniä ei ole voitu luotettavasti todentaa.

ELY-keskus on tehnyt kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977) tarkoitetut valmistelevat toimet. ELY-keskus on varannut alueen omistajille, tiedossa oleville käyttöoikeuden haltijoille, Loimaan kaupungille sekä Varsinais-Suomen liitolle tilaisuuden lausunnon antamiseen asiassa. Lisäksi asiasta on kuulutettu lunastuslain 9 §:ssä säädetyllä tavalla.

ASIASSA ANNETUT LAUSUNNOT

Tilan *Kontolanrahka* mahdolliset osaomistajat ovat jättäneet sähköpostitse yhteensä 10 lausuntoa, joissa he ovat todenneet olevansa osuuskunnan jäsenen perinnönsaajina tilan osaomistajia. Lausunnoissa on mainittu, että suojelusta tulisi neuvotella ja pyrkiä ratkaisuun vapaaehtoisin toimin.

Varsinais-Suomen liitto on 16.10.2017 päivätyssä lausunnossaan todennut, ettei sillä ole asiassa huomautettavaa, koska asia ei ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa.

Niinijoen Metsästäjät ry on 8.10.2017 päivätyssä lausunnossaan todennut, että lunastettavaksi esitetty alue on merkittävä hirven metsästyksen kannalta ja yhdistys on toivonut, että metsästystä voidaan jatkossakin harjoittaa alueella voimassa olevilla ehdoilla.

Asiassa ei ole annettu muita lausuntoja.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN RATKAISU

Ympäristöministeriö antaa luvan lunastaa valtiolle tämän päätöksen liitteenä olevaan karttaan merkityn yhteispinta-alaltaan noin 12 hehtaarin laajuisen alueen, joka käsittää seuraavan tilan Loimaan kaupungissa:

Pinta-alaltaan noin 12 hehtaarin suuruinen tila *Kontola* (kiinteistötunnus 430-431-3-38), omistajina *Kontolan Turvepehkuosuuskunta r.l.* (Liite 1).

Samalla ympäristöministeriö lähettää jäljennökset päätöksestä ja lunastusasiakirjoista Maanmittauslaitokselle lunastuksen toimeenpanoa varten.

Perustelut

Lunastettava tila sisältyy 0,3 hehtaarin suuruista aluetta lukuun ottamatta Natura 2000 -verkoston alueeseen, *FI0200093 Kontolanrahka*, joka on verkostossa sekä luontodirektiivin (92/43/ETY) mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC) että lintudirektiivin (2009/147/EY) mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA). Lisäksi alue sisältyy 0,3 hehtaarin suuruista aluetta lukuun ottamatta valtakunnallisen soidensuojelun perusohjelman alueeseen *SSO020066 Kontolanrahka*.

Natura 2000 -verkostoon sisällytetyillä alueilla on toteutettava suojelutavoitteita vastaava suojelu mahdollisimman nopeasti. SAC-alueiden suojelu on toteutettava viimeistään kuudessa vuodessa siitä, kun komissio tai neuvosto on hyväksynyt

alueen yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI), ja SPA-alueilla viipymättä sen jälkeen, kun alue on ilmoitettu komissiolle. Komissio on hyväksynyt nyt kyseessä olevan alueen yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi 13.1.2005 ja SPA-aluetta koskeva ilmoitus on vahvistettu lopulliseksi 29.12.2006 (Ilmoitus Euroopan komissiolle Suomen Natura 2000 -alueiden lainvoimaisuudesta).

Valtioneuvoston 20.8.1998 antaman Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotuksen hyväksymistä koskevaa päätöstä valmisteltaessa on määritelty kunkin Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojeluarvot parhaiten turvaava toteutustapa. Tavanomaista maankäyttöä voimakkaampia rajoituksia edellyttävät alueet on päätöksessä osoitettu toteutettavaksi luonnonsuojelulailla. Natura 2000 -alueen *FI0200093 Kontolanrahka* suojelun toteuttamistavaksi on päätöksessä määritelty luonnonsuojelulain mukaisen luonnonsuojelualueen perustaminen.

Kontolanrahkan Natura 2000 -verkostoon valinnan tärkeimpiä suojeluperusteita ovat luontodirektiivin liitteessä I luetellut ensisijaisesti suojeltavat luontotyypit: *keidassuot** (7110) ja *puustoiset suot** (91D0). Kontolanrahkan SPA-alueeksi valinnan perusteena ovat puolestaan olleet alueella esiintyvät 12 lintudirektiivin liitteissä I ja II mainittua lintulajia.

Kontolanrahka on suoyhdistelmätyypiltään Rannikko-Suomen kermikeidas ja se on yksi Lounais-Suomen suurimpia sekä edustavimpia konsentrisia keidassoita. Suon keskusta kohoaa lähes seitsemän metriä ympäristöään korkeammalle ja keskimäärinkin turvekerroksen paksuus on lähes viisi metriä. Suo on ombotrofinen ja se saa vetensä pääasiassa sateesta. Suo on säilynyt pääosin lähes luonnontilaisena, vaikka sen reunaosia on ojitettu ja paikoin on nostettu turvetta. Suon reunalaisu on loivahko ja kohoaminen tapahtuu laajassa vyöhykkeessä. Reunalaisuun jyrkimmät kohdat ovat suon pohjois- ja itäosassa. Kontolanrahkan keskusta-alueella on edustava allikkoalue, jota ympäröi hyvin kehittynyt jänneverkko. Kuljut ovat vetisiä ja upottavia. Suon länsi- ja kaakkoisosissa on metsäsaarekkeitä.

Kontolanrahkan laiteella on useassa kohtaa nebareunus ja laitteen ympärillä esiintyy kapeana vyöhykkeenä kangaskorpea. Kangaskorven tyyppilajeina esiintyy kellotalvikkia, keltatalvikkia ja mustuvapajua. Suon reunoilla esiintyy isovarpurämettä, jonka kasvilajistoon kuuluvat mm. vaivaiskoivu, kanerva, suokukka, variksenmarja, juolukka, suopursu, suomuurain ja rahkasara. Sammalpeitteen muodostaa mm. kangasrahkasammal. Suon länsi- ja eteläreunassa suo kohoaa loivemmin ja reunat ovat enimmäkseen tupasvillarämettä. Suon länsireunan metsäsaarekkeiden ympärillä on komeita suursaranevoja.

Rahkaräme, jota esiintyy suon keskustan ja laitteen välissä, on karuimpia suotyyppisiä. Siinä kasvavat männyt ovat heiveröisiä ja harvalukuisia. Varvusto muodostuu kanervasta, suokukkasta ja vaivaiskoivusta. Myös suomuurainta tavataan. Kontolanrahkan keskiosat ovat rahkanevaa ja lyhytkortista nevaa. Näillä tyyppilajeina esiintyvät mm. tupasluikka, leväkkö, valkeapiirtoheinä, pitkä- ja pyöreälehtikihokki, karpalo ja rimpivesiherne. Rahkanevalla on siellä täällä kitukasvuja.

mäntyjä. Nevoille on tyypillistä myös runsas sarakasvusto, mm. riippasara, mutasara ja juurtosara. Allikoiden reunoilla on paikoin rimpinevaa.

Lunastettava tila *Kontola* (430-431-3-38) sijaitsee Kontolanrahkan Natura 2000-alueen pohjoisreunalla ja se edustaa lähes kokonaan luontodirektiivin liitteen I ensisijaisesti suojeltavaa luontotyyppiä *keidassuot** (7110). Noin 0,3 hehtaaria lunastettavasta tilasta ulottuu sekä Natura 2000 -alueen että soidensuojeluohjelma-alueen ulkopuolelle. Lunastusta on ollut perusteltua hakea Natura 2000 -verkoston rajausta vähäisessä määrin laajemmalta alueelta luonnonsuojelluksista ja kiinteistöteknisistä syistä, sillä pääosa noin 0,3 hehtaarin suuruisesta tilan osasta on keidassuon luonnontilaista laideosaa ja loppuosa siitä on suohon rajautuvaa kangasmetsää.

Lunastettava tila täyttää edellä mainituin perustein sekä osana Kontolanrahkan Natura 2000 -kokonaisuutta luonnonsuojelulain 10 §:n 2 momentin yleiset edellytykset luonnonsuojelualueen perustamiseksi. Alueesta maksettavista korvauksista ja siihen liittyvistä oikeuksista päätetään lunastustoimituksessa.

Lunastettavan alueen suojelemisesta on ennen lunastukseen ryhtymistä pyritty neuvottelemaan sen omistajien kanssa siten, kuin luonnonsuojelulain (1096/1996) 52 §:n 3 momentissa on edellytetty. Neuvottelut lunastuksen kohteena olevan alueen omistajien kanssa eivät kuitenkaan ole olleet mahdollisia ilman huomattavia vaikeuksia. Lunastettavan alueen omistaa *Kontolan turvepehkuosuuskunta r.l.*, joka on poistettu kaupparekisteristä 31.7.1981. Osuuskunnan nykyisiä jäseniä ei ole voitu ilman huomattavia vaikeuksia luotettavasti todentaa, koska osuuskunnan yhteystietoja ei ole saatavilla aluehallintoviraston tai Maanmittauslaitoksen rekistereistä, eikä osuuskunnan jäsenten yhteystietoja ole saatu selvitettyä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai Patentti- ja rekisterihallituksen kautta. Tämän vuoksi nyt kyseessä olevan alueen suojeleminen tulee toteuttaa lunastamalla se valtion omistukseen luonnonsuojelualueen perustamista varten. Lunastusluvan hakemiseen liittyvät valmistelut toimenpiteet on suoritettu siten, kuin lunastuslaissa (603/1977) säädetään.

ASIANOSAISILLE AIHEUTUVAT VELVOITTEET

Lunastettavalla alueella ei saa ryhtyä sellaiseen toimenpiteeseen, joka voi vaarantaa lunastuksen tarkoituksen (luonnonsuojelulaki 56 §). Kielto on voimassa siitä alkaen, kun tämä päätös on annettu tiedoksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 10 § 2 momentti, 52 §, 56 §, 68 § 1 momentti ja 77 §.

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastamisesta (603/1977) 8 ja 9 §.

Ilmasto- ja ympäristöministeri

Krista Mikkonen

Asiantuntija

Janne Hesso

LIITTEET

kartta lunastettavasta alueesta (liite 1)

valitusosoitus (liite 2)

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Asiantuntija Janne Hesso, puhelin 0295 250 008

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/1008/2018

YM; Alueiden lunastaminen valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin Loimaan kaupungissa ja Pöytyän kunnassa sijaitsevan Kontolanrahka -nimisen alueen osalta

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/1008/2018-YM-1

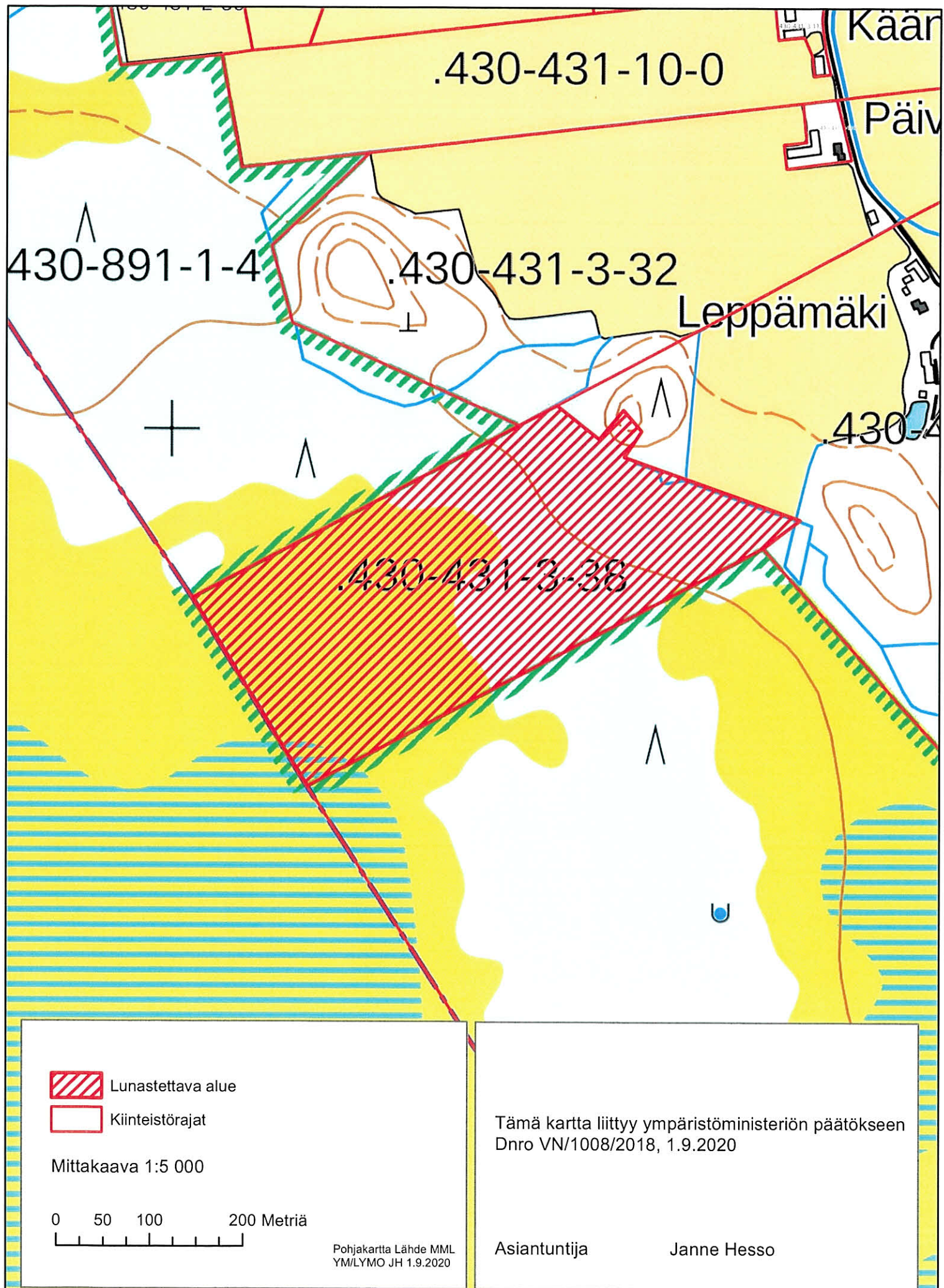
Ympäristöministeriön päätös lunastusluvan myöntämisestä

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Hesso Janne 91217144H	2020-09-01T08:42:06	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK
Mikkonen Krista 91204347P	2020-09-01T17:56:55	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

bd2651feef7396b1ce91f5d70fd14c5298b33b7ef8209531185bc8105fe6226c

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei huomioida valitusaikaa laskettaessa. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valtioneuvoston istunnon pöytäkirjanote, johon sisältyy jäljennös valtioneuvoston päätöksestä / ministeriön päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- selvitys valitusajan alkamisajankohdasta tai todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi,
- asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan ei tarvitse esittää valtakirjaa, ellei korkein hallinto-oikeus niin määrää,
- muut asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa. Valituskirjelmän voi viedä henkilökohtaisesti valittaja tai hänen valtuuttamansa asiamies tai toimittaa lähetin välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai sähköpostilla korkeimman hallinto-oikeuden sähköpostiosoitteeseen Muutoksenhakuasiaan liittyvä sähköposti on lähetettävä aina korkeimman hallinto-oikeuden virastosähköpostiin (korkein.hallinto-oikeus(at)oikeus.fi). Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Virastoaika päättyy kello 16.15. Postin ja sähköpostin käyttäminen on lähettäjän vastuulla.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka 1.1.2016 lukien on 500 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkein hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus(at)oikeus.fi, puhelinvaihe: 029 56 40200